

بررسی کریپتوسپوریديوم در کودکان مبتلا به اسهال مراجعه کننده به بیمارستان امیرالمؤمنین (ع) سمنان

محمدرضا اکبری عیدگاهی^{۱*} (Ph.D)، مهدی ابویی مهریزی^۱ (M.D)، محمداسماعیل امین ییدختی^۲ (M.D)، علی اکبر شعبانی^۱ (Ph.D)

۱- دانشگاه علوم پزشکی سمنان، دانشکده پزشکی، بخش میکروبی شناسی

۲- دانشگاه علوم پزشکی سمنان، دانشکده پزشکی، بیمارستان امیرالمؤمنین (ع)، بخش اطفال

چکیده

سابقه و هدف: کریپتوسپوریديوم پاروم (*Cryptosporidium parvum*) یک انگل کوکسیدیایی می باشد که عامل مهم اسهال در حیوانات و در انسان به ویژه کودکان و بیماران با ایمنی تحت مخاطره می باشد. از ۱۹۷۶ که اولین مورد انسانی آن گزارش شد، این تک یاخته به طور مداوم مورد توجه بیشتری قرار گرفته است. هر چند از عفونت های انسانی و دامی با کریپتوسپوریديوم از نقاط مختلف ایران گزارشات وجود دارد؛ اما به دلیل این که این تک یاخته در آزمایشات معمول انگل شناسی بررسی نمی گردد از میزان شیوع این انگل در ایران در بسیاری از نقاط کشور گزارشی در دسترس نیست. این مطالعه با هدف اثبات وجود یا عدم وجود موارد انسانی این تک یاخته در کودکان مبتلا به گاستروانتریت در سمنان انجام شده است.

مواد و روش ها: در این مطالعه نمونه های مدفوع همه کودکان زیر ۱۲ سال مبتلا به گاستروانتریت که از ابتدای تیرماه تا اول مهرماه ۱۳۸۱ به بیمارستان کودکان امیرالمؤمنین سمنان مراجعه کرده بودند (۱۵۳ مورد) از نظر کریپتوسپوریديوم بررسی شدند. هر یک از نمونه ها پس از تغلیظ به روش فرمالین- اتر، با روش های ذیل نلسون اصلاح شده و رنگ آمیزی فلورسانس با رد امین با تغییرات جزئی رنگ شده و به ترتیب با میکروسکوپ نوری و میکروسکوپ فلوئورسانس مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: کریپتوسپوریديوم پاروم در (۳/۲۶٪) ۵ مورد (با فاصله اطمینان ۰/۹۵٪، ۰/۶۴٪-۰/۰۰۶٪) مثبت بود، که ۴ مورد مربوط به پسران (۱، ۳، ۵ و ۶ ساله) و ۱ مورد مربوط به یک دختر ۱۲ ساله بود. در این مطالعه ارتباط معنی داری بین فراوانی کریپتوسپوریديوم با جنس، سن و نیز استفاده از شیر مادر در کودکان زیر سن ۲ سال مشاهده نشد، اما بین آلودگی با این انگل و تماس مستقیم با دام ارتباط معنی داری وجود داشت (P=۰/۰۰۲۶).

نتیجه گیری: این مطالعه وجود عفونت کریپتوسپوریديایی در کودکان مبتلا به اسهال را در سمنان نشان می دهد، که از نظر فراوانی موارد انسانی نیز با بیشتر مطالعات انجام شده در سایر نقاط کشور اختلاف معنی داری ندارد. در این مطالعه، در ۳/۲۶٪ موارد اسهال های کودکان در فصل تابستان وجود کریپتوسپوریديوم را نشان دادیم. بر اساس این مطالعه و مطالعات مشابه پیشنهاد می کنیم تشخیص روتین کریپتوسپوریديوم حداقل در آزمایشگاه های مرجع یا آزمایشگاه بیمارستان های اطفال برای کودکان مبتلا به گاستروانتریت به صورت روتین انجام شود.

واژه های کلیدی: کریپتوسپوریديوم، رنگ آمیزی ذیل نلسون، رنگ آمیزی فلوئورسانس، سمنان